

Status

Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten

24 maart 2026

Eindtermijn

n.v.t.

Onderwerp

GS brief Agenda Recreatie en Toerisme Groene Hart - 2035

Advies

1. Vast te stellen de GS-brief aan Provinciale Staten over Agenda 2035 – recreatie en toerisme in het Groene Hart.
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting over Agenda 2035 – recreatie en toerisme in het Groene Hart.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- Agenda 2035 Recreatie en toerisme - Groene Hart

1 Toelichting voor het College

Op 13 februari heeft het Bestuurlijk Platform Groene Hart ingestemd met de gezamenlijke Agenda 2035 voor de ontwikkeling van recreatie en toerisme in het Groene Hart. Als open, groen gebied midden in de Randstad biedt het Groene Hart ruimte voor ontspanning, contact met natuur en het versterken van identiteit, én kansen voor duurzame economische ontwikkeling. De opgave vraagt om een gebiedsgerichte aanpak waarin bestaande kwaliteiten worden verbonden met spreiding, beleving, regeneratief toerisme en verhalen over het landschap.

Voor deze agenda is een ambitie en vier centrale actielijnen gedefinieerd die omgezet worden in acties. Het gaat om de ambitie: Duurzame groei voor recreatie en toerisme met aandacht voor kwaliteit van natuur, erfgoed, landschap en leefomgeving. Met de bijpassende actielijnen:

1. Meer ruimte voor recreatie
2. Beleefbaar Vrijtijdslandschap
3. Recreatie als aanjager voor een toekomstbestendig landschap
4. Groene Hart als waardevolle bestemming

In het komende jaar wordt gewerkt aan een uitvoeringsprogramma waarin de activiteiten, verantwoordelijkheden en tijdslijnen worden vastgelegd. De uitvoeringstempo's zijn afhankelijk van beschikbare middelen en capaciteit. Een deel van de projecten is al gestart, o.a. dankzij een opdracht van de Provincie Zuid-Holland om de balans tussen recreatie, toerisme en leefkwaliteit te versterken. Dit vraagt om een integrale aanpak waarin natuur en landschap, leefkwaliteit en betrokkenheid, en economische vitaliteit samen worden ontwikkeld. Bestemmingsmanagement speelt hierin een belangrijke rol: door bezoekers te verleiden en te spreiden, blijft het gebied rustig, in balans en aantrekkelijk.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 7 - Gezond en veilig Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Er zijn geen financiële gevolgen voor de provincie Zuid-Holland. Een bijdrage aan het opstellen en opstarten van activiteiten t.b.v. Agenda 2035, zie voorgaande besluiten, is reeds gedekt vanuit de opgave Toerisme en recreatie in balans, kostenplaats 00135. Het betreft een bijdrage van €175.000 om uitvoering te geven aan impulsprojecten gericht op agrotourisme, routenetwerken en bestemmingsontwikkeling in 2025 en 2026.

Voor de uitvoering van concrete projecten kan te zijner tijd subsidie worden aangevraagd bij de Provincie.

Juridisch kader

Het besluit heeft geen juridische gevolgen. Het bestuurlijk platform heeft op 13 februari ingestemd met de agenda als inspiratiedocument. De agenda hoeft niet ondertekend te worden.

Met afspraken in dit verband kan er geen voorschot worden genomen op bijvoorbeeld aanpassingen van ons Omgevingsbeleid. Het Platform is geen besluitvormend orgaan: het neemt op geen enkele wijze besluitvorming in GS/PS over (cf. Bestuursovereenkomst Groene Hart).

2 Voorafgaande besluitvorming

Deze Agenda 2035 is onderdeel van het gebiedsgerichte spoor van programma NOVEX Groene Hart: waarvoor een breed ontwikkelersperspectief NOVEX Groene Hart (PZH-2024-851086717) is vastgesteld. Voor de uitvoering is een realisatieagenda (PZH-2024-861468534) en regionale investeringsagenda (PZH-2026-885996301) opgesteld. Agenda Recreatie en Toerisme Groene Hart - 2035 is hierin nog niet opgenomen, mogelijk volgt dit in een volgende fase wanneer projecten concreter zijn uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma.

Op 20 mei 2025 hebben GS ingestemd met de Samenwerkingsovereenkomst Groene Hart, die afgesloten wordt met provincie Noord-Holland en provincie Utrecht. Deze Samenwerkingsovereenkomst Groene Hart reguleert de wijze van samenwerking in de werkorganisatie van het Bestuurlijk Platform Groene Hart.

Voor de zomer 2025 is een opdracht verleend aan het coördinatiebureau Groene Hart van maximaal €175.000 voor een 'overkoepelende opdracht recreatie en toerisme', bestaande uit vijf deelprojecten:

1. Routes en structuren: Overzichtskaart met advies voor kwaliteitsverbetering van recreatieve netwerken.
2. Regiobranding en placemaking: Versterking regiobranding o.a. door bewoners en ondernemers te betrekken als ambassadeurs.
3. Agro- en plattelandstoerisme: adviesrapport en adviesloket voor (stoppende) agrariërs
4. De betekenis van bestemming in balans in een pilot gebied: adviesrapport. Deze deelopdracht is later toegevoegd als een mogelijk vervolg op ons Bestemming in Balans-onderzoek.
5. Actieagenda 2035: provinciale bijdrage aan de ontwikkeling van de agenda.

Deze impulsbijdrage is verleend vanuit de provinciale opgave *Toerisme en recreatie in balans*, gericht op het landelijke gebied, gebieden met onderdruk.

3 Proces

Onder regie van de programmanager Recreatie & Toerisme is samen met het programmateam Agenda Recreatie en Toerisme Groene Hart – 2035 opgesteld. Hiervoor zijn alle gemeentelijke beleidsdocumenten geïnventariseerd en regionale visies en relevante stukken over de grote opgaven in het Groene Hart bestudeerd. De uitkomsten van deze analyse vormt de basis voor deze gezamenlijke koers.

Daarnaast zijn diverse werksessies georganiseerd met beleidsmedewerkers van 35 gemeenten, drie provincies, vijf waterschappen en maatschappelijke partners. Tijdens deze bijeenkomsten zijn inzichten gedeeld en resultaten aangescherpt. Hierdoor sluit de agenda aan op lopende strategieën, en biedt zij vooral meerwaarde door het regionale overzicht en de brede visie die ruimtelijke opgaven koppelt aan kansen voor een toekomstbestendig recreatielandschap.

Agenda 2035 beoogt te inspireren en een brug te slaan tussen ambities op het niveau van het Groene Hart en acties/uitvoering op lokaal schaalniveau. Door lokale initiatieven te verbinden met een regionale koers ontstaat meer slagkracht, kennisdeling en samenhang. Dit wordt vertaald in concrete acties met als doel het versterken van recreatie en toerisme en dit te verbinden met ruimtelijke ontwikkelingen in het Groene Hart.

Op 13 februari heeft het Bestuurlijk Platform Groene Hart ingestemd met Agenda 2035. Een aandachtspunt is/blijft de betrokkenheid vanuit gemeenten en provincies Utrecht/Noord-Holland, de ervaren snelheid van het proces en onduidelijkheid over de gevraagde tijdsinzet en financiën. Mogelijk kan de Agenda 2035 op termijn worden ingebracht als project voor de Regionale Investeringsagenda Groene Hart. Binnen de Regionale Investeringsagenda (RIA) is voor Zuid-Holland slechts één sleutelprojecten opgenomen dat betrekking heeft op recreatie: schaalsprong Groen Recreatief Netwerk Midden-Holland.

4 Participatie en rolneming

Alle betrokken overheden zijn geconsulteerd en in de gelegenheid gesteld om te reageren op concepten van de agenda 2035 en de onderliggende ontwikkelprincipes.

5 Communicatiestrategie

De Agenda 2035 – recreatie en toerisme in het Groene Hart wordt ter kennisname aan Provinciale Staten toegezonden.